

סנגור ושמו שבת

סיפור זה הוא משל נפלא המובא על ידי רבי יעקב עטלינגר זצ"ל, בספרו מנחת עני. שינינו כאן את רקע הסיפור, להתאים אותו לזמננו. מתוך סיפור מרתק זה, נפיק טוב יותר את הלקח המיוחד שבמשל. כמובן שהסיפור דמיוני – כמשל – ולא התרחש במציאות!

הערה חשובה: סיפורנו עוסק באנשים גויים, וכמובן שהתנהגותם ומידותיהם איננה לפי דרך התורה והמצוות!!

"האם הנשיא יעניק חנינה לשני השופטים?"

לפני זמן רב, התנוססה כותרת זו בראש כתבה מרתקת שהתפרסמה בעיתון בארצות הברית.

כאשר שמו של נשיא ארצות הברית מופיע בעיתון בארצנו, הרי זה בדרך כלל באחת הכותרות הראשיות שבעמוד הראשון, מאחר שכל ידיעה הקשורה בנשיא מעוררת פה עניין רב.

אבל בארצות הברית, שמו עשוי להופיע כמעט בכל עמוד, באשר האמריקאים מתעניינים בקורות נשיאם גם בפרטים המשעממים ביותר, שלא מקבלים כותרת ראשית.

ואכן, גם הכותרת הנ"ל נמצאה דווקא בעמוד פנימי באחד מהעיתונים המפורסמים בארצות הברית. עמוד זה עוסק באירועים צדדיים, אשר בדרך כלל אינם תופסים מקום חשוב בחדשות. אך לדעתנו, עלילה זו נחשבת כמרתקת ביותר, ולכן בחרנו להביאה כלשונה מהעיתון.

פרק א: נא להכיר את כבוד השופט ביל ג'ונסון!

בית המשפט לתעבורה בעיר בולטימור ידוע בקפדנותו ובנוקשותו. בית משפט לתעבורה עוסק אך ורק בעברות תנועה בכבישים, ועם כל זה – ידיו מלאות עבודה. נהגים רבים נקנסו בסכומים רבים, וחלק ניכר אף נשלח לרצות תקופות מאסר שונות, והכול – כדי לרסן את הנהגים, שברשלנותם גורמים לתאונות דרכים קשות.

ישנם עשרה שופטים בבית המשפט בבולטימור, ולכל שופט אולם משפטים משלו. התיקים מחולקים לשופטים לפי גורל, וכאמור, השופטים הללו ידועים בקשיחותם ובקפדנותם.

הכוונה, בעצם, לרוב רובם של השופטים, פרט לשופט ביל ג'ונסון.

ביל זה היה ידוע כאדם נוח ונחמד, וברוב הפעמים היה ניתן לרצותו. עורכי הדין המנוסים היו מודעים לחולשותיו הרבות, ובין חולשותיו – נטייתו המופרזת לנמנם בעת דיון משעמם.

עורכי הדין ידעו לנצל זאת היטב, ובכוונה היו נושאים נאומי הגנה משעממים וארוכים. עם הישמע קולות נחרה ממקומו של כבוד השופט העייף, היו דופקים לפתע על השולחן שלפניהם, וכך – בעת קפיצתו המבועתת של השופט הנחרד – היו מסיימים בהכרזה חגיגית: "אם כן, כבוד השופט, האם אין לוותר במקרה מיוחד זה?!"

השופט הנבוך היה מפטיר: "אה... מה? ודאי!" ומוסיף, פונה לנאשם: "הפעם אני מוותר – אך דע לך, שאם תיתפס פעם נוספת – תשב בכלא!"

בשלב זה היו הנידון ועורך דינו מחליפים קריאה נסתרת ומתאפקים לבל יפרצו בצחוק עד צאתם מחדר הדיונים.

דבר אחד התפרסם על אודות 'השופט הנחמד' (כך כונה ג'ונסון בפי עברייני התנועה): אי לו למי שנתפס כשהוא נוהג באור אדום! עבירה זו, משום־מה,

העלתה את חמתו של כבוד השופט, וברגע ששמע שהנידון מואשם בנהיגה באור אדום – היה השופט הופך ל'אור אדום' בעצמו, כלומר, פניו אדמו מרוגז, וגם לו היו מכניסים לכוס התה שלפניו כדורי שינה, לא היו מצליחים להרדימו, ושום נאום הגנה – אפילו יהיה משעמם כספר טלפונים – לא היה מצליח להרגיעו.

בדרך כלל, היה דיון כזה מסתיים בעונש חמור, שלפעמים אף כלל ריצוי תקופת מאסר בכלא: "שם, בבית הסוהר, תוכל להתבונן האם כדאי לנסוע באור אדום – הנהלת הכלא תספק לך מספיק פנאי לחשוב על כך!"

פרק ב: פרשת נישואיו של טומי ג'ונסון

חמישה בנים היו לו, לשופט ביל. ארבעה מהם נשאו להם נשים ונפוצו בכל רחבי ארצות הברית, תוך שהם שוכחים את הוריהם הקשישים שבבולטימור.

שונה מהם היה הבן הצעיר – טומי.

טומי, סטודנט מוכשר ומבריק, הצטיין בכל התחומים וכבר שימש בעצמו עורך דין מוצלח. ואף שרוב השבוע שהה בניו יורק, מכל מקום, הרבה לבקר בבית הוריו שבבולטימור, תוך שהוא מכבדם ועוזר להם במשק הבית.

טומי נחשב 'לבן היקר', זה שהביא לשופט ואשתו את הנחת, שמשום־מה לא ראו משאר בניהם.

בחורף האחרון בא טומי בקשרי אירוסין עם תושבת ניו יורק, ולאשרם של השופט וזוגתו לא היה גבול, כאשר נתבשרו שטומי וכלתו עתידים לבנות את ביתם בבולטימור.

"אבל החתונה תהיה בניו יורק", הודיע טומי, "שהרי, משפחת הכלה גרה בניו יורק".

החתונה נקבעה לעיצומו של החורף האמריקאי.

אירע המקרה, שבבוקרו של יום החתונה נאלץ השופט להתייצב בבית המשפט מפאת דיון משפטי שנקבע זמן רב קודם לכן, לאותו תאריך.

"אני בטוח שעד עשר בבוקר אסיים את המשפט, ומייד אחר כך ניסע לניו יורק!" אמר השופט לאשתו, טרם יצא לבית המשפט.

”כיצד ניסע?!“ שאלה הגברת.

”מה פירוש? במכונית שלנו – אלא מה?!“

”ואולי נטוס?“ תהתה האישה. ”הנסיעה אורכת כמה וכמה שעות ובוודאי נגיע עייפים מאוד. מדוע שלא נטוס? כך נוכל להגיע תוך זמן קצר לנו יורק!“

”אינני מוכן להיכבל לזמנים של טיסה, כי אולי בכל זאת יתארך הדיון המשפטי. אין לך מה לחשוש! אנחנו נגיע בזמן!“ הרגיע השופט את אשתו המודאגת.

הגיע יום החתונה.

אנחנו עדיין בבולטימור, המרוחקת מרחק רב מניו יורק.

כשעורך הדין רוג'רס נכנס לאולם המשפט, הוא נכנס מייד ללחץ: השופט ג'ונסון נראה ערני, מתוח, ואולי אף עצבני. איך אוכל להרדים אותו במצב כזה?! תהה עורך הדין לעצמו.

הדיון החל.

”הנאשם, מיסטר קיי, מואשם שנסע במהירות מפורזת וגם עבר ברמזור באור אדום!“ הכריז התובע מטעם המשטרה.

כצפוי, כבוד השופט החל לרעוד מכעס ופניו האדומות הטילו את חיתתן על כל הנוכחים.

עורך הדין רוג'רס, שבא להגן על מיסטר קיי, החל בנאום ארוך ומשעמם, אך שום פיהוק, שום נחירה ושום אות לאות לא הורגשו אצל כבוד השופט – אדרבה, השופט, שבקושי הקשיב, הציץ שלא כדרכו הצצות חטופות בשעון.

”מיסטר רוג'רס“, רעם קול השופט, ”אבקש לסיים!“

רוג'רס הנבון ניסה לקצר. הוא הסיט הצידה חלק מדפי הנאום, במגמה לוותר עליהם, אך הערמה שהותיר לפניו היה בה די כדי להרדים פיל בימים כתיקונם. אלא שהיום, עצם המראה שלהם הגביר את עצבנותו של השופט המפתיע.

בסוף הדיון הראה השעון על השעה אחת־עשרה!

כל זה הביא את השופט לתגובה הלא הצפויה: "פסק הדין: חצי שנת מאסר, שלילת רישיון לשנתיים ותשלום קנס של אלפיים דולר!"

עורך הדין רוג'רס והנאשם כמעט לקו בהלם; מעולם לא הוטל עונש כה כבד על עבירה זו! והנה, אפילו אם היה רוצה מיסטר רוג'רס להתווכח או להתחנן, לא היה לו לפני מי, שכן, מיועדנו השופט זינק מכיסאו והחל לרוץ כאילו איזו חיית טרף דולקת בעקבותיו. תוך דקות ספורות הגיע לביתו, סיים במהירות את ההכנות ופתח בנסיעה הארוכה לניו יורק.

ככל שהתקדמו בכיוון ניו יורק, חשו השופט ואשתו שהם נקלעים לתוך סופה קשה. אומנם, מצד אחד הסופה הבריחה את רוב הנהגים לבתיהם, והכביש היה פנוי לתנועה, אך מצד שני הגשמים העזים הכבידו על הנהיגה. השופט לא ידע מה מעצבן יותר – היללות של הרוח העזה או היללות של אשתו, שהכריזה בגניחה: "אנחנו נאחר! אנחנו נאחר!"

לשופט לא היה פנאי לחשוב מה מעצבן יותר, שכן, זה עתה הגיע לצומת חשוב. הרמזור שבמסלול שלו עמד להתחלף מירוק לכתום, אך עדיין לא התחלף לאדום.

"אני אעבור אותו!" הכריז השופט, ספק לעצמו ספק לאשתו. כוונתו הייתה, כמובן, שהוא יעבור כעת את הרמזור. וכך אכן הוא עשה.

אלא ש...

בוודאי ניחשתם! בינתיים התחלף האור הצהוב, וכבוד השופט ג'ונסון עבר את הצומת באור אדום!

שום מכונית לא הייתה בצומת, כך שלא נגרמה שום סכנה בעטייה של עברת הזו. אך לפתע חש השופט בהבזק אור – – –

זה היה פֶּלֶשׁ של מצלמה אוטומטית נסתרת. מצלמה זו, תפקידה לצלם כל מכונית שחוצה באור אדום. הצילומים נשלחים למשטרה, ובעקבותיהם נתבע הנהג הסורר לבית המשפט...

מיועדנו השופט ידע היטב מה פשר ההבזק, אך עתה לא היה לו פנאי לחשוב על התסבוכת הצפויה לו. לפניו עוד כמאה קילומטרים של נהיגה, והחתונה עוד פחות משעתיים!

השופט המשיך בדהירה מטורפת, ולפתע שמע יללות צופרים. עד מהרה נעצרה לידו ניידת משטרה והורתה לו לעצור.

שוטר מרוגז יצא מהניידת וצעק: "מה קרה לך?! זה כרבע שעה שאני דולק אחריך, אבל לא יכולתי להשיגך, מפני שנהגת במהירות של מאתיים קילומטרים לשעה!"

ואז עשתה גברת ג'ונסון את הטעות הגדולה והנוראה: "אדוני השוטר, אל תעכב אותנו – בעלי שופט, ואנו צריכים להגיע לניו יורק לחתונה של בננו. אנא!"

"מה אמרת?!" נזדעק השוטר, ובפנותו לנהג הכריז: "אדוני השופט, הפרוטקציה היחידה שאעשה לך היא, שאני מוכן לאפשר לך להתקשר לאולם החתונות ולהודיע שלא ימתינו לך. אחרי כך עליך להתלוות עימי לתחנת המשטרה, שם תסביר לנו כיצד שופט מעז לנהוג במהירות כזו!"

הבה נקצר בקטע העצוב הזה.

נספר לכם, שכאשר הגיעו למשטרה גם נתוני המצלמה המרשיעה, הוחלט לנקוט נגד השופט הסורר יד קשה במיוחד, והתובע מטעם המשטרה תבע להטיל על ג'ונסון את העונש החמור ביותר שמאפשר החוק.

השופט שישב בדינו של ג'ונסון נענה לתביעה והכריז בפסק דינו: "בית המשפט קובע את העונש כדלהלן: יש לחפש בתיקי בית המשפט בבולטימור מה הם העונשים החמורים ביותר שהטיל השופט ג'ונסון על עברות כאלו, ולהטיל את העונשים הללו על השופט ג'ונסון עצמו!"

עד מהרה נמצא פסק הדין שבוודאי זכור לכם: מדובר בפסק דין חמור ביותר שהטיל ג'ונסון עצמו – ביום שהוא עצמו עבר שתי עברות חמורות ביותר! – ואוי לאותה בושה: כבוד השופט נידון אפוא לחצי שנת מאסר, לשלילת רישיון לשנתיים ולתשלום קנס של אלפיים דולר. ובנוסף לזאת, פוטר השופט ממשרתו הרמה!

בית המשפט הואיל להשהות את ביצוע המאסר עד תחילת השנה האזרחית, אשר הייתה אמורה להתחיל כשבועיים מאוחר יותר.

בשבועיים שנותרו עד לתחילת המאסר, נכנסה לתמונה הגברת ג'ונסון, והיא עשתה זאת בשיא המרץ ובמלוא התבונה.

הגברת נזכרה שבעלה סיפר לה פעם, שבימים שלפני תחילת השנה האזרחית עוסק הנשיא האמריקאי במתן חנינה לכמה מאות אסירים. את בקשות החנינה מגישים קרובי האסירים כבר כמה חודשים מראש. ועדה מיוחדת בודקת את הבקשות ועל פי המלצות הוועדה הנשיא מחליט למי להעניק חנינה. בדרך כלל, מדובר באסירים שכבר ריצו חלק ניכר מתקופת המאסר, ומסיבות שונות ומוצדקות ניתן לקצר את המאסר על ידי חנינה.

מעולם לא הגיעה בקשת חנינה שממליצה לוותר לגמרי על כל תקופת המאסר, שכן, לא היה שום סיכוי לבקשה כזו לעבור את ועדת יועציו של הנשיא; בקשה כזו הייתה נפסלת מייד עם הגיעה לוועדה. כך היה אמור לקרות גם לבקשה של רעיית השופט.

אך גברת ג'ונסון לא אמרה נואש, וזאת אף שבקשות החנינה האחרות הוגשו כבר לפני חצי שנה...

הגברת ג'ונסון הפעילה את כל ידידי בעלה מבתי משפט שונים, ומפני כבודה הסכימו חברי הוועדה למלא את בקשתה המוזרה והבלתי שגרתית: "תנו לי להופיע בעצמי לפני הנשיא בעת הדיון על בקשות החנינה!"

מבוקשה ניתן לה.

לאחר שיועצי הנשיא עדכנוהו בקיצור בפרשת השופט, הוזמנה הגברת לשאת את דבריה.

רועדת מהתרגשות, דמעות בעיניה, הכריזה אשת השופט בכנות: "אדוני הנשיא! אני ורק אני אשמה בכל התסבוכת הזו! תאר לעצמך, שאתה היית נוהג ברכבך לחתונת בןך. השעה מתאחרת ואשתך, הגברת הנכבדה, מייללת ללא הרף: 'אנחנו נאחר! אנחנו מאחרים!' האם לא היית עלול לטעות?! האם לא היית מתבלבל?!" וכאן פרצה הסנגורית בבכי מר.

הנשיא חיך ואמר ברוח טובה: "אני מקבל את טענתך. נוותר על המאסר, אבל לא על יתר חלקי העונש!"

מחיאות הכפיים, שנישאו בחדר הדיונים, הפתיעו אפילו את הנשיא. טומי, שנכח בדיון, שכח שהוא עצמו עורך דין ושאג בשמחה: "אדוני, אתה הנשיא

הכי נהדר שהיה אי פעם לארצות הברית!"

פרק ג: נא להכיר את כבוד השופט ג'ון גלאס!

גם במדינת טקסס קיים בית משפט לתעבורה. גם בבית משפט זה משמשים עשרה שופטים קפדניים, אבל אימת הנהגים הייתה בעיקר מפני השופט ג'ון גלאס.

ג'ון גלאס היה ידוע כשופט הנוקשה ביותר בכל רחבי טקסס. פסקי הדין שלו כללו כמעט תמיד פרקי מאסר וקנסות כבדים, וכבר נרמז לו על ידי בית המשפט העליון שעליו למתן את גזרי הדין שלו.

נהגים שנקבע להם דיון משפטי בפני השופט גלאס, התקשו לשכור לעצמם עורכי דין, מאחר שרוב עורכי הדין ויתרו על הכבוד להופיע בפניו, שכן, ברוב הפעמים היה השופט צועק ומשפיל גם את הסנגורים עצמם.

איש לא חלק על כך, שהשופט גלאס היה בעל ידע עצום בחוק ובמשפט. אך בכל זאת, רבים תמהו ושאלו: הרי כדי להיות שופט אין די רק בידע מקצועי, אלא צריך להיות גם בן אדם! והשופט גלאס לא היה כזה.

יום אחד הוגשה תביעה משפטית נגד נהג מונית שדהר במהירות מופרזת – מאתיים וחמישים קילומטרים לשעה.

עורך הדין ניסה להגן על הנהג בטענה שהנוסע הוא שהאיץ בנהג למהר, כדי שלא יפסיד טיסה היוצאת משדה התעופה רק פעם ביומיים.

השופט לא נשאר חייב: "שים לב עד כמה הנאשם טעה. אילו היה נוסע לאט, הוא היה מתעכב יומיים, ועתה הוא יצטרך להתעכב חמישה חודשים!"

"מה, כבוד השופט?" השתומם עורך הדין, "איפה להתעכב?!"

"בכלא, כמובן!" השיב השופט בחיוך צונן. "והרי החשבון, לפי המהירות, הסביר מייד. "על כל חמישים קילומטרים לשעה – חודש מאסר! ולא עוד, אלא שעל כל חמישים קילומטרים לשעה – חמש מאות דולר. סך הכל, אלפיים וחמש מאות דולר קנס!"

"ואתה, אדוני עורך הדין, הוסיף השופט, "תחשוב – האם לא מגיע לך קנס שאתה מגן על כאלו עבריינים?!"

זו הייתה הערה פוגעת ובהחלט לא מקובלת!

לשכת עורכי הדין של טקסס החליטה להגיב!

כצעד ראשון הוחלט לאסוף חומר אישי על השופט ולברר מדוע בעצם הוא מתנהג בצורה כה אינדיבידואלית.

עד מהרה התברר שגלאס הוא אדם מר נפש וחייו הפרטיים מורכבים משרשרת של צרות.

חמישה ילדים יש לו, לשופט, ומכולם שבע אך ורק סבל ואכזבה. כולם סירבו ללמוד כבר מקטנותם, ולעומת זאת, התנהגותם הפרועה הייתה ללא נשוא, הן בבית והן בבתי הספר הרבים שבהם ביקרו ושמהם גורשו בתום תקופה קצרה.

השופט קצר הרוח היה מרבה להכות אותם ולהעניש אותם ללא רחמים, עד שכל אחד מהם עזב את הבית, וכולם פרט לאחד עזבו את ארצות הברית וניתקו כל קשר עם אביהם. הבן היחיד שנשאר בארצות הברית עבד בסבלות בשדה התעופה של ניו יורק, ועוד נפגוש בו בהמשך.

חקירת לשכת עורכי הדין גילתה דבר חמור במיוחד: מאז שילדיו יצאו מהבית, הפנה השופט את תשומת לבו ומרירותו כלפי אשתו ושכניו, והתנהג לסביבתו בצורה מחפירה.

לשכת עורכי הדין החליטה לנצל את המידע הזה ולהתלונן על השופט, על התנהגות מבישה שלא מתאימה לנושא משרה חשובה כזו, ובכך לגרום לפיטוריו.

אך עד מהרה התברר שלא היה להם צורך להתערב, מישהו אחר עשה בעבורם את העבודה...

פרק ד: פרשת פרסומו של ג'ימי גלאס

באחת ההפסקות המשעממות שבמהלך יום משפטים ארוך, מצא השופט בלשכת השופטים עיתון שלא נהג לקרוא בדרך כלל. הוא עמד לשמוט את העיתון מידיו, אך לפתע צדה עינו כותרת מאירת עיניים:

ג'ימי גלאס איש טקסס – כוכב בניו יורק

מתחת לכותרת זו השתרעה כתבה ארוכה, המתארת את קורות חייו של בן השופט מטקסס, שמצא עבודה בסבלות, אך עד מהרה התגלה כשחקן כדורסל מעולה. בעיני ג'ון גלאס הייתה כתבה זו כעין שירת אושר. שכן, זו הפעם הראשונה בחייו שזכה כי אחד מבניו הוכתר בשבחים כלשהם.

אושרו לא ידע גבולות כשקרא בהמשך הידיעה, כי בנו אמור להשתתף במשחק כדורסל 'גורלי' (בל נשכח שגיבורי סיפורינו הם גויים...) האמור להתקיים בקרוב בניו יורק.

"אני אטוס לשם!" החליט השופט גלאס, "אעשה הפתעה לג'ימי", אמר לעצמו בהנאה.

בוקרו של יום המשחק עבר על השופט בדיון משפטי מייגע. עורך הדין של הנאשם חש מייד שהשופט העצבני מתוח היום עוד יותר מתמיד. עורך הדין, ששקד כחודש על נאום ההגנה, הרגיש שהשופט כלל לא מקשיב לו.

הוא ניסה לרמוז לשופט על כך, אך השופט הגיב בגסות רוח: "אתה סבור שמעניינים אותי הפטפוטים שלך?!" שאג לפתע, והוסיף: "והרי פסק הדין: שישה חודשי מאסר ואלפיים וחמש מאות דולר קנס! ובזאת תם הדיון!"

עורך הדין ניסה לעכבו, אך השופט צעק תוך כדי מנוסה מהאולם: "בעוד שעה יש לי טיסה לניו יורק, זמנך תם!"

פקק אדיר ביציאה מהעיר הותיר את השופט במרחק עצום משדה התעופה, וכאשר השתחרר הפקק נותרה לו רק חצי שעה עד הטיסה, כאשר עליו עוד לדאוג למקום חנייה מסודר למכוניתו...

"אין ברירה", אמר השופט למצפונו (שמתעורר לתחייה אחת לשנתיים), "אני לא אשם בפקק הזה", והוא החל להדהיר את מכוניתו המשוכללת במהירות הקרובה למאתיים וחמישים קילומטרים לשעה, תוך שהוא צופר ללא הרף – גם מתוך מכוניתו הטיל השופט את חיתתו על כל הנהגים, לא מפני שהם זיהו אותו, אלא, בשל מהירות נסיעתו וצפירותיו – נסו כולם לצידי הכביש.

כתבנו שכל המכוניות נסו מפניו, אך אין זה מדויק – מכונית אחת דווקא דלקה אחריו.

אכן, ניחשתם, זו הייתה ניידת משטרה, אשר עם כל שכלוליה התקשתה להדביק את המכונית החדשה של השופט. אך בסופו של דבר השופט הפסיד בתחרות. הניידת הדביקה אותו סמוך לשדה התעופה. שוטר נזעם יצא לקראתו בצעקות: "תן מייד את הרישיונות!"

"אל תעכב אותי, המטוס שלי יוצא בעוד עשר דקות!" קרא השופט בסגנונו המצוה.

השוטר לא התרשם והשיב: "לשם מה אתה זקוק למטוס כאשר אתה בעצמך נוהג במהירות של מטוס?!"

והנה, במרחק רב מאוד מבולטימור, נעשתה אותה טעות שהזכרנו בפרק הקודם: השופט בכבודו ובעצמו אמר בהתנשאות: "אני מבקש לעזוב אותי, כי אני שופט ולפני טיסה חשובה לניו יורק!"

"שופט?!!" נזדעק השוטר, והוסיף בלעג: "כבוד השופט המכובד, אבקשך לכבד את תחנת המשטרה שלנו בביקורך רם המעלה. כל השוטרים ישמחו לשמוע את הרצאתך בנושא 'לשופטים מותר לנהוג במהירות סילון'!"

זו הייתה הפעם הראשונה בשנים האחרונות שמישהו העז לדבר אל גלאס בסגנון בוטה שכזה, אך לא הייתה לו ברירה ובעל כורחו נאלץ להתלות אל השוטר. הוא אפילו לא נזקק לטלפון כדי להודיע לג'ימי על היעדרותו מהמשחק, שכן, ג'ימי כלל לא ידע על תוכנית ההפתעה...

בשלב זה, המשכו של הסיפור דומה מאוד לסיפורו של השופט ג'ונסון.

גם השופט גלאס הועמד בפני שופט קפדן, שקבע גם הוא: "יש לחפש בפסקי הדין בבית משפטו של גלאס, ופסק הדין החמור ביותר שהטיל הנאשם גלאס על מהירות מופרזת – יהיה גם פסק דינו! זאת בנוסף לפיטוריו המידיים ממשרת השופט!"

עד מהרה נמצא פסק הדין הקובע שעל כל חמישים קילומטר לשעה ישב הנאשם חודש מאסר, והיות שמיועדנו נהג במהירות של מאתיים וחמישים קילומטרים לשעה, נחרץ דינו לחמישה חודשי מאסר. כמו כן, נקנס השופט באלפיים וחמש מאות דולר: חמש מאות דולר בעבור כל חמישים קילומטר לשעה. הכול כפי שהטיל הוא בפסק הדין שהזכרנו לעיל.

גם כאן המאסר היה אמור להתחיל רק בעוד כשבועיים – לאחר תחילת השנה האזרחית החדשה.

ומה אירע באותם שבועיים?

כאשר הנאשם גלאס הגיע לביתו לאחר גזר הדין, הייתה לו התלבטות מה

עליו לעשות עתה, שכן, הדבר החשוב ביותר בשבילו היה – למצוא מישהו שאפשר להאשים בכל צרותיו.

בוודאי ניחשתם – אותו מישהו היה אשתו!

”מדוע נתת לי לנסוע לניו יורק?!“ צעק עליה.

האישה האומללה לא ניסתה להתגונן כלל. היא אפילו לא הזכירה לו, שהוא לא טרח לספר לה שהוא עומד לטוס לניו יורק... היא הרהרה במר גורלה, והתביישה להודות לעצמה, שלמעשה היא שמחה על המאסר – כך יהיה לה קצת חופש ממנו!

ואולי? אולי הכלא ירכך אותו וישנה את אופיו האיום? קיוותה לעצמה תוך כדי התייפחות.

בימים הבאים ישב השופט בכורסתו, שקוע בקדרות קשה. כך עברו עליו שעותיו, כשהוא יושב ובוהה באפס מעשה.

והנה, בסוף השבוע הראשון ל'חופשה', צלצל הטלפון בבית גלאס. זה היה אחד מחבריו הבודדים, גם הוא שופט בבית המשפט בטקסס. השופט המצלצל סיפר ש'שיחת היום' בבתי המשפט היא החנינה שהעניק הנשיא לשופט התעבורה מבולטימור, והכל בזכות תחנוניה של אשת השופט.

”נותרו עוד כמה מהימים שהנשיא מייחד לעניין החנינות, אתה חייב לנצל זאת!“ סיים הידיד.

שיחת הטלפון הפיחה בגלאס חיים חדשים, ומאז אותו רגע החל לנצל את כל קשריו וידידיו, שיפעילו את השפעתם בוועדת החנינות.

שופטי טקסס הפעילו לחץ כבד על הוועדה, בטענה: ”כיצד תוכלו להפלות בין שופט לשופט? אם שופט אחד קיבל זכות לבקש חנינה, אתם חייבים לאפשר גם לשופט השני לעשות זאת, מה גם שהשופט גלאס 'רק' נסע במהירות, בלי לעבור באור אדום!“

חלק מהשופטים פנו ישירות לנשיא, והנשיא – שהיה ידיד של כמה מהם – ניאות לקבל את בקשת החנינה, והוסיף: ”כדי שלא תהיינה אפילו, אני מוכן לדון בבקשת החנינה בתנאי שאשת השופט תבוא בעצמה לבקש בעבורו, ושתבוא רק היא, כמו במקרה של ג'ונסון!“

כשנודעו לו דברי הנשיא, הפך השופט גלאס את עורו ובבת אחת שינה את כל התנהגותו כלפי אשתו.

בחנופה רבה ובהרבה תחנונים החל לבקש על נפשו והפציר בה ללא הרף שתיאות להופיע בפני הנשיא ולהמליץ על שחרורו. בדמעות תנין הבטיח, שאם הוא ישוחרר – הוא ישנה כלפיה את כל התנהגותו.

האישה הנבוכה נזכרה בכל עשרות או מאות הפעמים שהוא הבטיח בעבר לשנות את דרכו, ושיערה שגם הפעם אין שום ערך להבטחתו. ועם כל זאת, הסכימה בלב כבד להיענות לבקשתו, שכן, כבוד המשפחה היה חשוב בעיניה.

הגברת גלאס הכינה גם היא נאום סנגוריה מרגש. ברצונה היה לשטוח את חיי הצער של בעלה ואת נקודת האור שראה בבנו הספורטאי, ועוד כהנה וכהנה דברים נרגשים ומשכנעים.

אך, מדוע שנפרט את הנאום? הבה ונמתין לאירוע עצמו!

השמועה שהנשיא עומד לתת חנינה לשופט השנוא הגיעה גם ללשכת עורכי הדין בטקסס וגרמה שם לתסיסה גדולה. הלשכה הפעילה לחצים נגדיים, אך 'ההחלטה לקבל את אשת השופט לנאום סנגוריה התקבלה סופית ואי אפשר לשנותה!' כך נמסר ללשכה מטעם ועדת החנינות.

לדבר אחד ניאותה ועדת החנינות – הוסכם שנציג מטעם לשכת עורכי הדין של טקסס יהיה נוכח בדיון שייערך בפני הנשיא. הנציג יוכל להשתתף כצופה בלבד, אבל לא תהיה לו זכות להביע את דעתו.

פרק ה: הדיון בבקשת החנינה של השופט גלאס

יום הדיון הגיע.

לאחר סקירה קצרה של הפרשה הוזמנה גברת גלאס להתייצב בפני הנשיא.

והרי לפניכם מה שהתחולל בחדר הנשיא.

בהיכנס הגברת גלאס לחדר, נשא הנשיא את עיניו וארשת פניו הנינוחה נשתנתה לחלוטין. בפנים מבוהלות קרא: "מה אירע לך, גברת גלאס – האם הייתה לך תאונה בדרך לכאן?!"

הגברת הביטה בנשיא בפנים משתוממות ולא ידעה כלל על מה הוא סח. היא הייתה כל כך רגילה להופיע מרושלת, בבגדים קרועים ובפנים עגומות עד שלא נתנה דעתה לכך שהופעתה נחשבת למשהו יוצא דופן.

הנשיא המשיך: "מדוע את נראית כך, גברת גלאס?! תנו לה מייד משהו לשותות!" הוסיף בפנותו לעוזריו.

הגברת התבלבלה לחלוטין, והחליטה מייד שתשיב רק לאחר שיגישו לה את השתייה, ובינתיים תמצא דרך לצאת מהסבך.

אך בינתיים קרה משהו בלתי צפוי.

עורך הדין מטקסס ניצל את הפסקת השתייה והכריז: "אדוני הנשיא, אני עורך דין מטקסס, ויש לי הכבוד לייצג את לשכת עורכי הדין של טקסס בפרשה. אומנם הותר לי להשתתף בדיון רק כצופה ולא להביע שום דעה בנושא החנינה. ואכן, אינני חושב לעבור את ההגבלה. אבל אני מתערב, כי דומני שמותר לי לענות במקום הגברת גלאס ולהסביר מדוע היא נראית כל כך מסכנה.

"ובכן, הגברת נראית מסכנה ואומללה כבר כעשרים שנה, כי מאז שילדיהם המוכים של השופט גלאס ברחו מביתו – הרי הוא מצער את אשתו המסכנה השכם והערב! מחלונות ביתו נשמעות צעקות רמות יומם ולילה! הגברת עצמה לא הרעה לו במאומה מעולם. סליחה, אדוני הנשיא, על ההתערבות!"

בכיה המתפרץ של הגברת גלאס אישר בעקיפין את כל עדותו של עורך הדין, והנשיא הנזעם קרא בכעס: "והוא, השופט הזה, העז לשלוח את אשתו כסגור בעבורו?! הרי כל עצם הופעתה כאן הינה הקטגור הגדול ביותר שיוכל להופיע כנגדו! אינני מעוניין להמשיך לעסוק בחנינה של הברנש הזה, אבל אבקש כי המשטרה תתבע אותו למשפט נוסף בעבור הפשע המתמשך של יחס נורא לאשתו!"

כאמור, הסיפור הזה הובא בעיתון מפורסם בארצות הברית, ואם מעניין אתכם, נוכל לספר לכם שהגברת גלאס קיבלה 'חופשה' מבעלה לא רק לחצי שנה אלא לחמש שנים, ועתה הוא יושב בכלא גם בעבור הסבל שגרם לאשתו.

קוראים יקרים!

ניתן לומר, שמבחינה מסוימת הגענו רק עתה לתחילת הסיפור!

הסיפור על שני השופטים מקורו, כאמור, בעיתון האמריקאי, אבל אנו שמענו אותו ב'דרשת התשובה' של הרב בנימיני.

כמו כל תפוצות ישראל, גם בבית הכנסת שלנו נושא הרב דרשה מיוחדת בשבת שובה, השבת שבין ראש השנה ליום הכיפורים (השבת נקראת כך על שם ההפטרה שלה, שפותחת במילים "שובה ישראל עד השם אלוך").

הרב בנימיני – רב האזור – ידוע בדרשותיו הנפלאות, והכול – גברים, נשים וילדים – שומעים את דבריו בעונג רב.

אין צורך להאריך בשבחיו, כאשר זה עתה נוכחתם איזה סיפור מרתק מסוגל הרב לספר...

בתום הסיפור המשיך הרב בנימיני ואמר:

"רבותי, אתם בוודאי משתוממים ושואלים את עצמכם – מה כל הסיפור הזה קשור אלינו?

"ובכן, תופתעו לשמוע, שהסיפור הזה קשור אלינו, איך אומרים? 'קשור – ועוד איך קשור!' ועוד יותר תופתעו כאשר תשמעו מאיזה כיוון בא הקשר הזה.

"שימו לב, מוריי ורבותי!

"אחד מגאוני ישראל עמד על כך, ששנים שראש השנה חל בהן בשבת, הרי שאותן שנים מיוחדות לישראל: פעמים שבשנים אלו ישנם מאורעות לטובה ופעמים שבשנים אלו יש פורענויות קשות. כך, למשל, השנה שנמחל לעם ישראל חטא העגל – ראש השנה חל בה בשבת. כך היה גם בשנה שהוקם המשכן, וכן בשנה שנכנסו אבותינו לארץ ישראל – ראש השנה חל בה בשבת.

"לעומת זאת, בית המקדש הראשון וגם השני – שניהם חרבו בשנים בהן ראש השנה חל בשבת!

"כיצד יודעים זאת?

"הגאון שהזכרנו, הלא הוא רבי יעקב עטלינגער זצ"ל (שחיבר את הספר 'ערוך לנר'), כתב כל זאת בספרו 'מנחת עני', ושם הוכיח בגאונות עצומה את התאריכים שהזכרנו. ניתן להוסיף, שגם השנים תרפ"ט (שבה היו הפרעות

בחברון) ותש"ג (שבה השואה האיומה הייתה בעיצומה) – שהיו קשות לעם ישראל – גם בהן ראש השנה חל בשבת.

"מה פשר הדבר? מה הקשר בין ריבוי הטובה והברכה, ולהיפך, בין הצרות הרבות לבין זה שראש השנה חל בשבת!?"

"ובכן, שימו לב כיצד הסביר זאת בעל ה'מנחת עני': בשנה רגילה, כאשר בני ישראל חוטאים, הרי שבהגיע ראש השנה תוקעים בשופר, והתקיעות הן הסנגור של עם ישראל, ומליצות יושר בעבורנו.

"ומה קורה בשנה שראש השנה חל בשבת? הרי אין תוקעים באותה שנה ביום הראשון של ראש השנה! ומי יהיה הסנגור של עם ישראל!?"

"אל דאגה!"

"מצינו במדרש, שהשבת נחשבת בת זוגו של עם ישראל, והיא עצמה – השבת – נעשית סנגור לעם ישראל, כאותה רעיה נאמנה שבאה לבקש חנינה על בעלה. וכמו שכתוב: 'ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם' – בזכות שישראל משמרים את השבת כראוי, הקדוש ברוך הוא מוחל על עוונותיהם!"

"ועתה, מוריי ורבותיי, שימו לב, הגענו אל העיקר, ואל הקשר ל'סיפור השופטים' –

"כיצד ומתי השבת נעשית סנגור לעם ישראל? כאשר היא נשמרת כיאות, ואז הסנגוריה שלה מביאה בעקבותיה שנה ברוכה ומרובת טובה! אבל אם, חס ושלום, אין השבת נשמרת כיאות, הרי שבבואה ללמד זכות על עם ישראל, היא באה חבולה ופגועה – והרי היא דומה – להבדיל אלף אלפי הבדלות – לאשתו המסכנה של השופט גראס.

"ואיך אמר על כך הנשיא האמריקאי? 'הרי כל עצם הופעתה כאן הינה הקטגור הכי גדול שיוכל להופיע כנגדו!'"

"גם השבת, הפגועה והאומללה – במקום שתלמד זכות על בן זוגה, עם ישראל – הרי בעצם היותה פגועה וחבולה היא נעשית חס ושלום לקטגור – ואז באות בעקבות זאת שנים קשות, כמו שהזכרנו.

"מוריי ורבותיי, אנו מתקרבים לסיום הדרשה, אבל למעשה טרם אמרתי מה ברצוני לעורר בכל האריכות הזו.

"האם באתי לעורר אתכם לשמור את השבת כפי שצריך? ודאי שלא!"

"וכי חשודים אתם, אחיי ורעיי, שמישהו מהנוכחים אינו שומר שבת?! חס ושלום מלומר כך!

"אז מה כן?

"רבותיי, דעו לכם, שהגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל אמר וחזר על כך כמה פעמים, ואני מצטט את דבריו: 'מי שלא למד הלכות שבת על בורין פעמיים ושלוש, לא יוכל להימלט שלא יקרה לו חילול שבת, הן דאורייתא והן דרבנן!'

"ועל כן אני פונה אליכם – אל כו-ל-כם: אל המבוגרים, אל הנשים, אל הבנים והבנות הצעירים – אנא מכם! הרגילו את עצמכם ללמוד את דיני שבת! בראש ובראשונה בשבת קודש עצמה, אך גם בימות החול אל תרפו מלימוד זה.

"אני ממליץ לכל אחד מכם לבחור לעצמו ספר שמתאים ליכולתו ולרמתו. אנא, קבעו לעצמכם הספק קבוע, והקפידו שלא להפסיד אפילו פעם אחת של לימוד!

"זכרו – הלכה להלכה מצטרפת! וכך תוכלו, בתקופה מסוימת, להתמצא ולהכיר את הלכות שבת המרובות!

"גם השנה, ראש השנה חל בשבת. אם אנו רוצים שהשבת תהיה לנו למליצת יושר – עלינו להתאמץ לכבדה ולשומרה, ולהתחזק מאוד בלימוד הלכותיה!

"גמר חתימה טובה לכולנו!"

דבריו המאלפים של הרב בנימיני נאמרו בשנה שהחלה בשבת. אבל הדבר הנוקבים הללו מתאימים לכל שנה ושנה, ובפרט בשנים בהן ראש השנה חל בשבת. הבה נתחזק כולנו בלימוד הלכות שבת, וכפי שאמר הרב בנימיני – דברים אלה מופנים לכולם – למבוגרים וגם לילדים!

עשו לכם מנהג קבוע – לימוד הלכות שבת בכל השבוע!